

Sygnatura akt VI Ka 122/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **16 kwietnia 2019** r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach, Wydział VI Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Piotr Mika

Sędziowie SO Małgorzata Peteja-Żak (spr.)

SO Grażyna Tokarczyk

Protokolant Dominika Koza

przy udziale Ewy Krawczyk-Adamus Prokuratora Prokuratury Rejonowej K. w K.

po rozpoznaniu w dniu 16 kwietnia 2019 r.

sprawy **M. C. (1)** ur. (...) w Z.

syna H. i I.

oskarżonego z art. 286 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk, art. 279 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk, art. 288 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk

na skutek apelacji wniesionej przez oskarżyciela publicznego

od wyroku Sądu Rejonowego w Zabrze

z dnia 28 listopada 2018 r. sygnatura akt II K 840/18

na mocy art. 437 kpk, art. 438 kpk i art. 624 § 1 kpk

1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

- w punktach 1, 2 i 3 ustala, iż czynów tam przypisanych oskarżony dopuścił się będąc uprzednio skazanym wyrokiem Sądu Rejonowego w Zabrze z dnia 21 czerwca 2010r., sygn. akt II K 879/08, zmienionym wyrokiem Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 26 kwietnia 2011r., sygn. akt VI Ka 854/10, m. in. za umyślne przestępstwo podobne z art. 279 § 1 kk na karę 1 roku pozbawienia wolności, którą odbył w ramach kary łącznej 1 roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności w okresie od 15 marca 2014r. do 11 stycznia 2016r.,
- w punkcie 4 podwyższa wymiar kary łącznej pozbawienia wolności do 1 (jednego) roku i 6 (sześciu) miesięcy;

2. w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

3. zwalnia oskarżonego od zapłaty kosztów sądowych postępowania odwoławczego, obciążając wydatkami Skarb Państwa.

Sygn. akt VI Ka 122/19

UZASADNIENIE WYROKU

z dnia 16 kwietnia 2019r.

Sąd Rejonowy w Zabrzu wyrokiem z dnia 28 listopada 2018r., w sprawie o sygn. II K 840/18, w miejsce 27 zarzucanych oskarżonemu M. C. (1) czynów, zakwalifikowanych z art. 286 § 1 *kk w zw. z art. 64 § 1 **kk**, w punkcie 1* uznał oskarżonego **M. C. (1)** za winnego tego, że w okresie od 10 lutego 2016 roku do 30 września 2016 roku, działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru:

- w dniu 10 lutego 2016 roku na terenie stacji paliw (...) przy ul. (...) w G. zabrał w celu przywłaszczenia paliwo (...) w ilości 39,23 litrów w ten sposób, że zatankował je do samochodu marki F. (...) ze skradzionymi tablicami rejestracyjnymi o nr rej. (...), czym spowodował straty o wartości 156,53 zł na szkodę (...),

- w dniu 3 marca 2016 roku na terenie stacji paliw (...) przy ul. (...) w G. zabrał w celu przywłaszczenia paliwo (...) w ilości 77,43 litrów w ten sposób, że zatankował je do samochodu marki F. (...) ze skradzionymi tablicami rejestracyjnymi o nr rej. (...), czym spowodował straty o wartości 315,14 zł na szkodę (...),

- w dniu 12 marca 2016 roku na terenie stacji paliw (...) przy ul. (...) w O. zabrał w celu przywłaszczenia paliwo (...) w ilości 90,17 litrów w ten sposób, że zatankował je do samochodu marki M. ze skradzionymi tablicami rejestracyjnymi o nr rej. (...), czym spowodował straty o wartości 376, 91 zł na szkodę (...),

- w dniu 19 marca 2016 roku na terenie stacji paliw (...) przy ul. (...) w O. zabrał w celu przywłaszczenia paliwo (...) w ilości 92,64 litrów w ten sposób, że zatankował je do samochodu marki M. ze skradzionymi tablicami rejestracyjnymi o nr rej. (...), czym spowodował straty o wartości 351,11 zł na szkodę (...)Sp.J. w R.,

- w dniu 30 marca 2016 roku na terenie stacji paliw (...) przy ul. (...) w K. zabrał w celu przywłaszczenia paliwo (...) w ilości 96,77 litrów w ten sposób, że zatankował je do samochodu marki M. ze skradzionymi tablicami rejestracyjnymi o nr rej. (...), czym spowodował straty o wartości 419,98 zł na szkodę (...),

- w dniu 3 kwietnia 2016 roku na terenie stacji paliw (...) przy ul. (...) w K. zabrał w celu przywłaszczenia paliwo (...) w ilości 84,61 litrów w ten sposób, że zatankował je do samochodu marki M. ze skradzionymi tablicami rejestracyjnymi o nr rej. (...), czym spowodował straty o wartości 358,75 zł na szkodę (...),

- w dniu 15 kwietnia 2016 roku na terenie stacji paliw (...) przy ul. (...) w B. zabrał w celu przywłaszczenia paliwo (...) w ilości 90,43 litrów w ten sposób, że zatankował je do samochodu marki F. (...) ze skradzionymi tablicami rejestracyjnymi o nr rej. (...), czym spowodował straty o wartości 373,48 zł na szkodę (...),

- w dniu 18 kwietnia 2016 roku na terenie stacji paliw (...) przy ul. (...) w B. zabrał w celu przywłaszczenia paliwo (...) w ilości 104,89 litrów w ten sposób, że zatankował je do samochodu marki F. (...) ze skradzionymi tablicami rejestracyjnymi o nr rej. (...), czym spowodował straty o wartości 437,39 zł na szkodę (...),

- w dniu 18 kwietnia 2016 roku na terenie stacji paliw (...) przy ul. (...) w K. zabrał w celu przywłaszczenia paliwo w postaci oleju napędowego w ilości 66,60 litrów w ten sposób, że zatankował je do samochodu marki M. ze skradzionymi tablicami rejestracyjnymi o nr rej. (...), czym spowodował straty o wartości 255,08 zł na szkodę (...) Sp. z o. o. w W.,

- w dniu 29 maja 2016 roku na terenie stacji paliw (...) przy ul. (...) w K. zabrał w celu przywłaszczenia paliwo (...) w ilości 62,14 litrów w ten sposób, że zatankował je do samochodu marki M. ze skradzionymi tablicami rejestracyjnymi o nr rej. (...), czym spowodował straty o wartości 279,01 zł na szkodę (...) w P.,

- w dniu 7 czerwca 2016 roku na terenie stacji paliw (...) przy ul. (...) w G. zabrał w celu przywłaszczenia paliwo (...) w ilości 113,89 litrów w ten sposób, że zatankował je do samochodu marki F. (...) ze skradzionymi tablicami rejestracyjnymi o nr rej. (...), czym spowodował straty o wartości 522,76 zł na szkodę (...),

- w dniu 9 czerwca 2016 roku na terenie stacji paliw (...) przy ul. (...) w G. zabrał w celu przywłaszczenia paliwo (...) w ilości 65,59 litrów w ten sposób, że zatankował je do samochodu marki R. (...) ze skradzionymi tablicami rejestracyjnymi o nr rej. (...), czym spowodował straty o wartości 294,50 zł na szkodę (...),
- w dniu 14 czerwca 2016 roku na terenie stacji paliw (...) przy ul. (...) w G. zabrał w celu przywłaszczenia paliwo (...) w ilości 125,43 litrów w ten sposób, że zatankował je do samochodu marki M. ze skradzionymi tablicami rejestracyjnymi o nr rej. (...), czym spowodował straty o wartości 563,18 zł na szkodę (...),
- w dniu 27 czerwca 2016 roku na terenie stacji paliw (...) przy Alei (...) w R. zabrał w celu przywłaszczenia paliwo (...) w ilości 95,85 litrów w ten sposób, że zatankował je do samochodu marki F. (...) ze skradzionymi tablicami rejestracyjnymi o nr rej. (...), czym spowodował straty o wartości 428,45 zł na szkodę (...),
- w dniu 3 lipca 2016 roku na terenie stacji paliw (...) przy ul. (...) w G. zabrał w celu przywłaszczenia paliwo (...) w ilości 70,08 litrów w ten sposób, że zatankował je do samochodu marki M. ze skradzionymi tablicami rejestracyjnymi o nr rej. (...), czym spowodował straty o wartości 314,66 zł na szkodę (...),
- w dniu 18 lipca 2016 roku na terenie stacji paliw (...) przy ul. (...) w K. zabrał w celu przywłaszczenia paliwo (...) w ilości 67,18 litrów w ten sposób, że zatankował je do samochodu marki M. ze skradzionymi tablicami rejestracyjnymi o nr rej. (...), czym spowodował straty o wartości 310,37 zł na szkodę (...),
- w dniu 6 sierpnia 2016 roku na terenie stacji paliw (...) przy ul. (...) w C. zabrał w celu przywłaszczenia paliwo (...) w ilości 57,62 litrów w ten sposób, że zatankował je do samochodu marki F. (...) ze skradzionymi tablicami rejestracyjnymi o nr rej. (...), czym spowodował straty o wartości 247,19 zł na szkodę (...),
- w dniu 9 sierpnia 2016 roku na terenie stacji paliw (...) przy ul. (...) w K. zabrał w celu przywłaszczenia paliwo (...) w postaci oleju napędowego w ilości 78,92 litrów w ten sposób, że zatankował je do samochodu marki M. ze skradzionymi tablicami rejestracyjnymi o nr rej. (...), czym spowodował straty o wartości 310,94 zł na szkodę (...) Sp. z o. o. w W.,
- w dniu 16 sierpnia 2016 roku na terenie stacji paliw (...) przy ul. (...) w Z. zabrał w celu przywłaszczenia paliwo (...) w ilości 71,47 litrów w ten sposób, że zatankował je do samochodu marki M. ze skradzionymi tablicami rejestracyjnymi o nr rej. (...), czym spowodował straty o wartości 319,47 zł na szkodę (...),
- w dniu 19 sierpnia 2016 roku na terenie stacji paliw (...) przy ul. (...) w Ż. zabrał w celu przywłaszczenia paliwo (...) w ilości 68,02 litrów w ten sposób, że zatankował je do samochodu marki M. ze skradzionymi tablicami rejestracyjnymi o nr rej. (...), czym spowodował straty o wartości 333,98 zł na szkodę (...),
- w dniu 2 września 2016 roku na terenie stacji paliw (...) przy ul. (...) w K. zabrał w celu przywłaszczenia paliwo (...) w ilości 70,45 litrów w ten sposób, że zatankował je do samochodu marki M. ze skradzionymi tablicami rejestracyjnymi o nr rej. (...), czym spowodował straty o wartości 310,68 zł na szkodę (...) S.A. w P.,
- w dniu 8 września 2016 roku na terenie stacji paliw (...) przy ul. (...) w Z. zabrał w celu przywłaszczenia paliwo (...) w ilości 119,31 litrów w ten sposób, że zatankował je do samochodu marki F. (...) ze skradzionymi tablicami rejestracyjnymi o nr rej. (...), czym spowodował straty o wartości 533,27 zł na szkodę (...),
- w dniu 12 września 2016 roku na terenie stacji paliw (...) przy ul. (...) w K. zabrał w celu przywłaszczenia paliwo (...) w ilości 67,61 litrów w ten sposób, że zatankował je do samochodu marki M. ze skradzionymi tablicami rejestracyjnymi o nr rej. (...), czym spowodował straty o wartości 315,69 zł na szkodę (...),
- w dniu 13 września 2016 roku na terenie stacji paliw (...) przy ul. (...) w Ż. zabrał w celu przywłaszczenia paliwo (...) w ilości 63,80 litrów w ten sposób, że zatankował je do samochodu marki M. ze skradzionymi tablicami rejestracyjnymi o nr rej. (...), czym spowodował straty o wartości 321,55 zł na szkodę (...),

- w dniu 17 września 2016 roku na terenie stacji paliw (...) przy ul. (...) w O. zabrał w celu przywłaszczenia paliwo (...) w ilości 70,91 litrów w ten sposób, że zatankował je do samochodu marki M. ze skradzionymi tablicami rejestracyjnymi o nr rej. (...), czym spowodował straty o wartości 325,48 zł na szkodę (...),

- w dniu 22 września 2016 roku na terenie stacji paliw (...) przy ul. (...) w G. zabrał w celu przywłaszczenia paliwo (...) w ilości 67,09 litrów w ten sposób, że zatankował je do samochodu marki M. ze skradzionymi tablicami rejestracyjnymi o nr rej. (...), czym spowodował straty o wartości 303,92 zł na szkodę (...),

- w dniu 30 września 2016 roku na terenie stacji paliw (...) przy ul. (...) w O. zabrał w celu przywłaszczenia paliwo (...) w ilości 185,18 litrów w ten sposób, że zatankował je do samochodu marki M. ze skradzionymi tablicami rejestracyjnymi o nieustalonych numerach, czym spowodował straty o wartości 768,50 zł na szkodę (...) Sp.J. w R.

przy czym zarzucanego mu czynu dopuścił się w ciągu 5 lat od odbycia w okresie od 15 marca 2014 roku do 11 stycznia 2016 roku kary łącznej 1 roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej za przestępstwa podobne z art. 279 § 1 kk, art. 291 § 1 kk, art. 278 § 1 kk wyrokiem Sądu Rejonowego w Zabrzu z dnia 21 czerwca 2010 roku o sygn. akt II K 879/08, zmienionym wyrokiem Sądu Okręgowego w Gliwicach, Wydział VI Karny Odwoławczy z dnia 26 kwietnia 2011 roku o sygn. akt VI Ka 854/10,

tj. przestępstwa z art. 278 § 1 kk w zw. z art. 12 kk i art. 64 § 1 kk i za to na mocy art. 278 § 1 kk wymierzył mu karę 1 roku pozbawienia wolności.

W punkcie 2 uznał oskarżonego za winnego tego, że w dniu 16 października 2016 roku w O. zabrał w celu przywłaszczenia samochód marki M. typ (...), bez nr rej., nr VIN (...), po uprzednim włamaniu się do niego poprzez pokonanie przeszkody w postaci wyłamania wkładki zamka w drzwiach kierowcy tego pojazdu, czym spowodował straty wartości 132.693,10 zł. na szkodę firmy (...) Sp. z o. o. w O., przy czym czynu tego dopuścił się w ciągu 5 lat od odbycia w okresie od 15 marca 2014 roku do 11 stycznia 2016 roku kary łącznej 1 roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej za przestępstwa podobne z art. 279 § 1 kk, art. 291 § 1 kk, art. 278 § 1 kk wyrokiem Sądu Rejonowego w Zabrzu z dnia 21 czerwca 2010 roku o sygn. akt II K 879/08, zmienionym wyrokiem Sądu Okręgowego w Gliwicach, Wydział VI Karny Odwoławczy z dnia 26 kwietnia 2011 roku o sygn. akt VI Ka 854/10,

tj. przestępstwa z art. 279 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk i za to na mocy art. 279 § 1 kk wymierzył mu karę 1 roku pozbawienia wolności.

W punkcie 3 uznał oskarżonego za winnego tego, że w dniu 24 marca 2016 roku w Z., działając wspólnie i w porozumieniu z inną osobą, dokonał zniszczenia pojazdu B. typ (...) o nr rej. (...) zaparkowanego przy ul. (...), w ten sposób, że używając substancji łatwopalnej dokonał spalenia w/w pojazdu, powodując stratę w wysokości 19 000,00 zł na szkodę K. K., przy czym czynu tego dopuścił się w ciągu 5 lat od odbycia w okresie od 15 marca 2014 roku do 11 stycznia 2016 roku kary łącznej 1 roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej za przestępstwa podobne z art. 279 § 1 kk, art. 291 § 1 kk, art. 278 § 1 kk wyrokiem Sądu Rejonowego w Zabrzu z dnia 21 czerwca 2010 roku o sygn. akt II K 879/08, zmienionym wyrokiem Sądu Okręgowego w Gliwicach, Wydział VI Karny Odwoławczy z dnia 26 kwietnia 2011 roku o sygn. akt VI Ka 854/10,

tj. przestępstwa z art. 288 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk i za to na mocy art. 288 § 1 kk wymierzył mu karę 4 miesięcy pozbawienia wolności.

Następnie w punkcie 4 na mocy art. 85 § 1 i 2 kk, art. 85a kk i art. 86 § 1 kk wymierzył oskarżonemu karę łączną 1 roku pozbawienia wolności.

Na mocy art. 46 § 1 kk orzekł wobec oskarżonego obowiązek naprawienia szkody poprzez zapłatę na rzecz:

- (...) – kwoty 7.572,65 zł.,

- (...) S. A. w P. – kwoty 589,69 zł.,
- (...) Sp. z o. o. w W. – kwoty 566,02 zł.,
- (...)Sp. J. w R. - kwoty 1.119,61 zł.,
- K. K. – kwoty 2.300,00 zł.,
- (...) S. A. w W. - kwoty 15.700,00 zł.

Na mocy art. 45 § 1 kk orzekł wobec oskarżonego przepadek na rzecz Skarbu Państwa korzyści majątkowej w kwocie 3.000,00 zł. oraz zwolnił oskarżonego od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych.

Powyższy wyrok zaskarżony został na niekorzyść oskarżonego w części dotyczącej rozstrzygnięcia o orzeczonej karze pozbawienia wolności przez Prokuratora, który zarzucił mu rażącą niewspółmierność orzeczonej w punkcie 4 kary łącznej pozbawienia wolności w wymiarze 1 roku podczas gdy okoliczności sprawy, stopień społecznej szkodliwości czynu zarzucanego oskarżonemu, jak również względy prewencji indywidualnej i generalnej przemawiają za wymierzeniem oskarżonemu tej kary w wyższym wymiarze.

Skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez wymierzenie oskarżonemu kary pozbawienia wolności w wyższym rozmiarze, tj. 3 lat i 6 miesięcy. Na rozprawie apelacyjnej obecny oskarżyciel zmodyfikował swój wniosek, wnosząc o wymierzenie oskarżonemu kary łącznej w wysokości 2 lat i 4 miesięcy pozbawienia wolności.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja Prokuratora zasługiwała na uwzględnienie częściowo, w następstwie jej wywiedzenia bowiem zmieniono zaskarżony wyrok poprzez ustalenie w punktach 1, 2 i 3, iż czynów tam przypisanych oskarżony dopuścił się będąc uprzednio skazanym wyrokiem Sądu Rejonowego w Zabrze z dnia 21 czerwca 2010r., sygn. akt II K 879/08, zmienionym wyrokiem Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 26 kwietnia 2011r., sygn. akt VI Ka 854/10, m. in. za umyślne przestępstwo podobne z art. 279 § 1 kk na karę 1 roku pozbawienia wolności, którą odbył w ramach kary łącznej 1 roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności w okresie od 15 marca 2014r. do 11 stycznia 2016r., a nadto w punkcie 4 poprzez podwyższenie wymiaru kary łącznej pozbawienia wolności do 1 roku i 6 miesięcy.

Na wstępie trzeba podkreślić, iż Sąd Rejonowy w wystarczającym stopniu przeprowadził postępowanie dowodowe, w trakcie którego przedsięwziął niezbędne i odpowiednie czynności celem wyjaśnienia wszystkich istotnych okoliczności w sprawie. Zgromadzone dowody w postaci zeznań świadków i szeregu dokumentów w zestawieniu z obszerną relacją oskarżonego poddał wnikliwej analizie, a w motywach zaskarżonego orzeczenia ustosunkował się do nich, wyjaśniając, którym dowodom dał wiarę i dlaczego, a także które okoliczności sprawy można na ich podstawie uznać za udowodnione. Przedstawiona przez Sąd I instancji analiza dowodów w pełni zasługiwała na uwzględnienie. Była ona spójna i uwzględniała zasady doświadczenia życiowego, w tym zawodowego. Zasadność ocen i wniosków wyprowadzonych przez Sąd orzekający z okoliczności ujawnionych w toku przewodu sądowego odpowiadała prawidłowości logicznego rozumowania, nadto analiza ta nie wykraczała poza ramy swobodnej oceny dowodów. Sąd I instancji w sposób poprawny zatem zwłaszcza przyjął w świetle prawidłowo poczynionych ustaleń faktycznych, iż oskarżony, działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, swoimi 27 zachowaniami polegającymi na zaborze w okresie od 10 lutego 2016r. do 30 września 2016r. w celu przywłaszczenia paliwa w określonych miejscach, na terenie różnych stacji paliw, zrealizował znamiona jednego przestępstwa z art. 278 § 1 kk w zw. z art. 12 kk, nadto zaś dopuścił się dwóch innych przestępstw z art. 279 § 1 kk i z art. 288 § 1 kk, przy czym wszystkie popełnione ponadto zostały w warunkach powrotu do przestępstwa określonego w art. 64 § 1 kk. W sposób prawidłowy zatem Sąd I instancji zastosował przepisy prawa materialnego, dokonując prawidłowej kwalifikacji prawnej czynów przypisanych oskarżonemu w pkt 1-3 zaskarżonego wyroku.

Nie ulega wątpliwości dla Sądu odwoławczego, iż podstawę czynienia ustaleń faktycznych stanowiły w niniejszej sprawie wyjaśnienia oskarżonego M. C. (1), na co słusznie zwracał uwagę i co podkreślał w uzasadnieniu Sąd meriti. Analiza akt sprawy dowodzi, iż oskarżony, będąc zatrzymanym do innej sprawy prowadzonej pod sygn. 3 Ds 1426.16 przez Prokuraturę Rejonową K. w K., złożył w dniach 19 stycznia 2017r., 16 marca 2017r. i 30 listopada 2017r. obszernie, rzeczowe i spójne wyjaśnienia na temat swojej działalności przestępczej i okoliczności popełnianych przestępstw, w tym m. in. tych objętych następnie skargą w niniejszym postępowaniu. Zrelacjonował więc m. in. okoliczności kradzieży z włamaniem dokonanej poza granicami kraju samochodu marki M., opisał szereg kradzieży paliwa ze stacji paliw położonych na terenie (...) i (...), gdy po podjechaniu pod dystrybutory pojazdami różnych marek za skradzionymi wcześniej tablicami rejestracyjnymi tankował do samochodu paliwo w różnej ilości odjeżdżając bez zapłaty za nie, w końcu sam także przyznał się do popełnienia wspólnie i w porozumieniu z inną nieustaloną dotąd osobą o imieniu R. występku zniszczenia cudzego pojazdu poprzez jego podpalenie i spalenie. Przyznać więc trzeba rację w całości oskarżonemu i jego obrońcy gdy podkreślają rolę jaką odegrały wyjaśnienia oskarżonego w niniejszym postępowaniu; wszak prowadzone pierwotnie, odrębnie postępowania w sprawach o wykroczenia z art. 119 § 1 kw były umarzone ze względu na niewykrycie sprawcy, zaś postępowania w sprawach o czyny z art. 279 § 1 kk (prowadzone na terenie Republiki Czeskiej) i z art. 288 § 1 kk także nie przynosiły do momentu złożenia przez oskarżonego wyczerpujących wyjaśnień pożądanego efektu. Dopiero relacje oskarżonego oraz jego udział w kilku eksperymentach procesowych, dyktowane chęcią uregulowania ostatecznie swojej sytuacji prawnej, dały podstawy do ustalenia sprawcy trzech czynów i sformułowania mu zarzutów, po podjęciu wcześniej umarzanych postępowań.

Wbrew jednak wywodom obrońcy w niniejszej sprawie nie było podstaw do zastosowania wobec oskarżonego obligatoryjnie nadzwyczajnego złagodzenia kary w oparciu o przepis art. 60 § 3 kk, z dobrodziejstwa której to instytucji może skorzystać każdy współdziałający z innymi osobami (co najmniej dwiema - por. np. wyrok SA w Katowicach z 16 VI 2005r., II AKA 107/05, Prok. i Pr.-wkl. 2006, nr 4, poz. 17; postanowienie SN z 24 XI 2010r., IV KO 68/10, OSNSK 2010, poz. 2336), a więc nie tylko współsprawca, lecz także sprawca kierowniczy, polecający oraz podlegacz i pomocnik (art. 18, 20, 21 kk), jeśli ujawni wobec organu powołanego do ścigania przestępstw informacje dotyczące osób uczestniczących w popełnieniu przestępstwa oraz istotne okoliczności jego popełnienia, demaskując tym samym mechanizm funkcjonowania grupy przestępczej (tak SN w postanowieniu z 2 IX 2003r., II KK 105/03, OSNKW 2003, nr 9-10, poz. 88). Choć jest niewątpliwym zatem, iż oskarżony dobrowolnie ujawnił okoliczności popełnionych przez siebie przestępstw, obszernie je opisując, nie miał jednak faktycznej legitymacji do tego, aby skorzystać z zawartego w tym przepisie dobrodziejstwa ze względu na niespełnienie opisanych w nim wszystkich warunków. Wszak czyny przypisane mu w punktach 1 i 2 popełnił sam, występku zaś polegającego na zniszczeniu mienia miał on dopuścić się działając wspólnie i w porozumieniu z inną osobą, nota bene opisywaną przez niego dość mętnie i pobieżnie, jako mężczyznę znanego jedynie z widzenia, o imieniu R., mieszkającego w określonym rejonie Z..

Także brak było podstaw do zastosowania art. 60 § 4 kk. Oskarżony w swoich wyjaśnieniach oraz pismach procesowych dawał dość jasno do zrozumienia, iż po jego zatrzymaniu jesienią 2016r. zdecydował się przed Prokuratorem złożyć obszernie wyjaśnienia, samooskarżając się i ujawniając przed nim istotne okoliczności nieznanе dotychczas temu organowi, dotyczące m. in. przestępstwa zagrożonego karą powyżej 5 lat pozbawienia wolności, by następnie móc skorzystać z przypadku nadzwyczajnego złagodzenia kary przewidzianego w przywołanym wyżej przepisie. W związku z ujawnieniem wielu czynów oraz koniecznością oczekiwania na wykonanie szeregu czynności procesowych w drodze pomocy prawnej przez czeskie organy ścigania (a następnie przełożenia obszernej dokumentacji na język polski), czyny objęte niniejszym postępowaniem zostały wyłączone do odrębnego postępowania, zaś w sprawie pierwotnej, m. in. o szereg czynów kradzieży z włamaniem, popełnionych w warunkach ciągu przestępstw, przed Sądem Rejonowym Katowice – Wschód w Katowicach zapadł w dniu 5 kwietnia 2017r. wyrok, mocą którego wymierzono mu za kilkanaście czynów karę łączną 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności (sygn. akt III K 65/17 – k. 1541). Szczególny przypadek nadzwyczajnego złagodzenia kary przewidziany w art. 60 § 4 kk stosuje się jednak tylko na wniosek Prokuratora. Ocena zatem, czy warunki w nim opisane zostały spełnione, należy w pierwszej kolejności do Prokuratora, który podejmuje decyzję o wystąpieniu z wnioskiem, o którym mowa w § 4, a następnie dopiero do Sądu, który może karę nadzwyczajnie złagodzić. W sprawie niniejszej Prokurator z takim wnioskiem nie wystąpił do Sądu Rejonowego, co więcej - nie

uczestniczył także w rozprawach przed Sądem, stąd nie zaistniały przesłanki do zastosowania nadzwyczajnego złagodzenia kary w oparciu o przywołany przepis.

Przechodząc do ustosunkowania się do podniesionego przez skarżącego zarzutu rażącej niewspółmierności orzeczonej względem oskarżonego kary łącznej pozbawienia wolności, Sąd Okręgowy częściowo podzielił zawartą w środku odwoławczym argumentację, podwyższając wymiar tej kary do 1 roku i 6 miesięcy. Jest oczywistym już na pierwszy rzut oka, iż wniosek pierwotnie sformułowany w apelacji o wymierzenie tej w rozmiarze 3 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności nie był możliwy do zaakceptowania w związku z brzmieniem art. 86 § 1 kk, stanowiącym o granicach kary łącznej. Także i po modyfikacji tego wniosku na rozprawie apelacyjnej, wymierzenie wnioskowanej kary łącznej na zasadzie kumulacji (prostego zsumowania kar) wydawało się orzeczeniem rażąco niewspółmiernie surowym.

Zarzut rażącej niewspółmierności kary będzie tylko zasadny wówczas, gdy na podstawie ujawnionych okoliczności, które powinny mieć zasadniczy wpływ na wymiar kary, można było przyjąć, że zachodziłaby wyraźna różnica pomiędzy karą wymierzoną przez Sąd I instancji a karą, jaką należałoby wymierzyć w następstwie prawidłowego zastosowania dyrektyw wymiaru kary oraz zasad ukształtowanych przez orzecznictwo SN (por. III KR 254/73, OSNPG 1974, nr 3-4, poz. 51 i aprobatę tego stanowiska: M. Cieślak, Z. Doda, Przegląd orzecznictwa, Pal. 1975, z. 3, s. 64). Nie chodzi przy tym o każdą ewentualną różnicę co do jej wymiaru, ale o „różnicę ocen tak zasadniczej natury, iż karę dotychczas wymierzoną nazwać można byłoby – również w potocznym znaczeniu tego słowa - >>rażąco&<< niewspółmierną, to jest niewspółmierną w stopniu nie dającym się wręcz zaakceptować” (zob. wyrok SN z dnia 2 II 1995r., II KRN 198/94, OSNPP 6/1995, poz. 18).

Skarżący Prokurator nie kwestionował wymiaru orzeczonych wobec oskarżonego kar jednostkowych pozbawienia wolności – odpowiednio w rozmiarze 1 roku za przestępstwo z art. 278 § 1 kk w zw. z art. 12 kk i art. 64 § 1 kk, 1 roku za przestępstwo z art. 279 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk oraz 4 miesięcy za przestępstwo z art. 288 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk, choć formułując zarzut w części dotyczącej punktu 4 wyroku powoływał się na okoliczności sprawy oraz stopień społecznej szkodliwości poszczególnych czynów. Z drugiej strony z kolei w pisemnych motywach orzeczenia Sądu I instancji próżno doszukać się uzasadnienia dla wymiaru kary łącznej, Sąd bowiem – uwzględniając stopień zawinienia oskarżonego oraz stopień społecznej szkodliwości przestępstw, nadto zaś okoliczności łagodzące i obciążające dla oskarżonego oraz cele, jakie kary te mają spełnić, wyjaśnił jedynie czym kierował się wymierzając kary jednostkowe.

Granice kary łącznej określa przepis art. 86 § 1 kk, wedle którego Sąd wymierza karę łączną w granicach od najwyższej z kar jednostkowych podlegających łączeniu do ich sumy, nie przekraczając górnych granic dla danego rodzaju kar wynikających z powołanego przepisu, przy czym jej wymiar we wskazanych wyżej granicach warunkowany jest przede wszystkim relacjami zachodzącymi pomiędzy czynami. Relacje te sprowadzają się do określenia, jak bliski związek przedmiotowo – podmiotowy łączy te czyny. Im bliższe są te relacje, tym bardziej kara łączna powinna być zbliżona do dopuszczalnego minimum, uwarunkowanego wysokością kar orzeczonych za przestępstwa objęte tym wyrokiem, im związek ten luźniejszy, tym przeważać powinno kumulowanie poszczególnych kar (zob. wyrok SN z dnia 25 X 1983r., IV KR 213/83, OSNKW z 1984r., z. 5-6, poz. 65; wyrok SN z dnia 15 V 1990r., IV KR 80/90, Lex nr 22064; wyrok SA w Krakowie z dnia 10 X 1991r., II AKr 127/91, KZS z 1991r., z. 10, poz. 10). Przez związek przedmiotowo – podmiotowy należy zaś rozumieć podobieństwo rodzajowe zbiegających się przestępstw, motywację oraz czas i miejsce popełnienia każdego z nich (zob. wyrok SA w Krakowie z dnia 2 VII 1992r., II AKr 117/92, KZS z 1992r., z. 9, poz. 50). Na wymiar zatem kary łącznej nie ma już wpływu stopień zawinienia ani stopień społecznej szkodliwości poszczególnych przestępstw. Zgodnie z utrwalonym w tym zakresie orzecznictwem Sądu Najwyższego, wymiar kary łącznej winien być kształtowany przy uwzględnieniu w pierwszej kolejności celów zapobiegawczych i wychowawczych kary, jak też jej społecznego oddziaływania. Istotnym staje się w kontekście tych celów ustalenie właśnie związku przedmiotowego i podmiotowego pomiędzy czynami podlegającymi objęciu karą łączną oraz czas i miejsce popełnienia przestępstw, jak też ustalenie okoliczności związanych z zachowaniem i szeroko rozumianą sytuacją sprawcy przed i po popełnieniu przestępstw.

W realiach niniejszej sprawy trzeba zatem wskazać, iż związek podmiotowo - przedmiotowy czynów objętych karą łączną nie był na tyle silny, by okoliczność ta uzasadniała orzeczenie kary łącznej przy zastosowaniu skrajnej, acz

postulowanej przez obronę zasady pełnej absorpcji. Abstrahując już zatem od wymiaru wymierzonych oskarżonemu kar jednostkowych pozbawienia wolności i rysującej się na tym tle jako dość łagodnej zwłaszcza kary za przestępstwo popełnione poza granicami kraju, przy uwzględnieniu okoliczności tego czynu, motywacji sprawcy, wysokości wyrządzonej szkody i działania sprawcy w warunkach recydywy, należy podkreślić, że 3 podobne czyny objęte tym wyrokiem zostały popełnione na przestrzeni dość długiego odcinka czasowego (luty – październik 2016r.), choć zostały skierowane przeciwko takiemu samemu dobru prawnemu, to jednak zostały popełnione w różny sposób, w innych miejscach, mając różną kwalifikację prawną, na szkodę innych pokrzywdzonych i z różnych pobudek, z całą pewnością nie będąc objętymi jednym planem działania sprawcy. Ponadto w latach wcześniejszych oskarżony dopuścił się wielu innych występów, skierowanych w szczególności przeciwko mieniu, były one popełniane w dużych odstępach czasowych, a działalność przestępcza oskarżonego była rozciągnięta w czasie znacznym, bo sięgającym kilku lat, co obrazuje doskonale karta karna.

Wskazać należy w tym kontekście, iż zastosowanie zasady pełnej absorpcji przy wymiarze kary łącznej w szczególności winno być ograniczone do sytuacji, kiedy pomiędzy pozostającymi w zbiegu czynami odległość czasowa jest nieznaczna, sama granica pomiędzy nimi nie jest wyraźna, a czyny są jednorodnej i objęte jednym planem działania. Wymiar kary łącznej w oparciu o tę zasadę może mieć zatem miejsce w tych tylko przypadkach, w których granica pomiędzy realnym a pomijalnym zbiegiem przestępstw nie jest zarysowana zbyt wyraźnie, gdy z dwóch pozostających w zbiegu przestępstw jedno dominuje w ocenie całości zdarzenia. Badając relacje zachodzące pomiędzy zbiegającymi się przestępstwami trzeba stwierdzić, że więzi pomiędzy nimi nie były na tyle bliskie, by uzasadniało to wymiarzenie kary na zasadzie pełnej absorpcji, tak jak uczynił to Sąd orzekający, a więc w rozmiarze odpowiadającym wymiarowi najwyższej z kar podlegającej połączeniu, in concreto – 1 roku. Zwraca uwagę także i wielość czynów, których dopuścił się oskarżony, nadto zaś fakt łatwego powrotu do przestępstw w roku 2016, kiedy to dopuścił się on kolejnych przestępstw skierowanych przeciwko mieniu, z motywacji zasługującej na potępienie, bo z chęci osiągnięcia szybkiej i łatwej korzyści majątkowej, dodatkowo w trakcie korzystania z dobrodziejstwa przerwy w odbywaniu kary. W żaden sposób nie usprawiedliwiają oskarżonego okoliczności popełniania kolejnych występów i jego motywacja, związane z brakiem środków finansowych na leczenie i rehabilitację po opuszczeniu zakładu karnego, wręcz przeciwnie – postawa oskarżonego w trakcie zastosowanej względem niego przerwy zasługuje jedynie na negatywną ocenę.

Z drugiej strony postulowany przez Prokuratora wymiar kary łącznej na zasadzie kumulacji powinien też należeć do wyjątków. Kumulacja kar stanowi dolegliwość, która z reguły przekracza potrzeby resocjalizacyjne. Ważkie znaczenie przy wymiarze kary łącznej ma wzgląd na prewencyjne oddziaływanie kary, w znaczeniu prewencji indywidualnej i ogólnej. Popełnienie większej ilości przestępstw jest zaś istotnym czynnikiem prognostycznym, przemawiającym za orzekaniem kary łącznej surowszej od wynikającej z dyrektywy absorpcji, której zastosowanie jest przecież rozwiązaniem skrajnym, wyjątkowym, podobnie jak sięgnięcie po będącą jej przeciwieństwem zasadę kumulacji (por. wyrok SA w Warszawie z dnia 12 VII 2000r., II AKa 171/00, OSA z 2001r., z. 2, poz. 5; wyrok SA w Krakowie z dnia 29 VI 2010r., II AKa 100/10, KZS 2010/10/16). Oskarżony na przestrzeni kilku lat popełnił szereg przestępstw, co musiało niestety stanowić istotny negatywny czynnik prognostyczny, przemawiający obecnie za orzeczeniem wobec niego kary łącznej surowszej nawet od wynikającej z dyrektywy częściowej kumulacji w wysokości zbliżonej do minimum (zob. wyrok SA w Łodzi z dnia 20 IX 2001r., II AKa 154/01, Prok. i Pr. z 2002r., z. 4, poz. 26). Korzystając z przerwy w odbywaniu kary, rzecz jasna niezgodnie z jej warunkami, bardzo łatwo powrócił na drogę przestępczą, popełniając kolejne występy przeciwko mieniu. Podnoszone już wyżej zatem okoliczności, podkreślane tak przez Sąd Rejonowy, jak i przez obrońcę, a dotyczące prezentowanej przez oskarżonego postawy w procesie – tj. przyznania się do winy, złożenia obszernych wyjaśnień, chęci skorzystania z instytucji dobrowolnego poddania się karze, nie były w stanie wpłynąć na postulowany przez oskarżonego od początku rozmiar kary łącznej, zwłaszcza zważywszy na prezentowany przez niego na przestrzeni lat stosunek do wyroków sądów, orzekanych wobec niego kar i stosowanych bez powodzenia wszystkich zasadniczo znanych w katalogu ustawowym środków probacyjnych i penitencjarnych.

W tej sytuacji wymiarzenie kary łącznej pozbawienia wolności w wymiarze 1 roku i 6 miesięcy, a więc w wymiarze znacznie niższym od sumy kar podlegających połączeniu, wynoszącej wszak 2 lata i 4 miesiące, uznać należy za

rozstrzygnięcie spełniające kryteria sprawiedliwości i racjonalności w kontekście wyżej wskazanych kryteriów. Kara ta wypełnia wymogi prewencji ogólnej i indywidualnej, nadto spełnia swoje cele w zakresie społecznego oddziaływania.

Bezasadność stawianego wyrokowi w uzasadnieniu apelacji zarzutu nieprawidłowego, bo w niepełnej wysokości, orzeczenia środka kompensacyjnego na rzecz K. K. oraz brak uchybień podlegających uwzględnieniu z urzędu (poza prawidłowym opisaniem działania oskarżonego w warunkach powrotu do przestępstwa) były powodem utrzymania w pozostałej części zaskarżonego wyroku w mocy.

Umknęło skarżącemu, iż wyceniona przez pokrzywdzonego przestępstwem z art. 288 § 1 kk szkoda, wynosząca 19.000 złotych, została mu do kwoty 15.700 złotych naprawiona (zwrócona) przez ubezpieczyciela (...) S. A. w W., nadto zaś sam wrak spalonego pojazdu został przez niego sprzedany za kwotę 1.000 złotych w skupie złomu, stąd pozostała różnica w wysokości 2.300 złotych została prawidłowa orzeczona przez Sąd meriti na rzecz pokrzywdzonego tym przestępstwem.

Fakt pozbawienia oskarżonego wolności oraz brak jego odpłatnego zatrudnienia były podstawą rozstrzygnięcia Sądu odwoławczego o zwolnieniu oskarżonego z obowiązku zapłaty kosztów sądowych postępowania odwoławczego, wydatkami zaś obciążono Skarb Państwa.

7 V 2019r.